

OBSAH

11 Marceľi Kosman - historik inspirovaný Sienkiewiczem

17 ÚVOD

19 ČÁST PRVNÍ

PIASTOVSKÝ STÁT (kolem roku 962-1370)

21 I. Vznik monarchie

- 21 1. Budování státu
- 27 2. Christianizace země
- 29 3. První krize polského státu
- 31 4. V režii Obnovitele
- 33 5. Nová koncepce monarchie
- 36 6. Hmotná a duchovní kultura

38 II. Období feudální rozdrobenosti

- 38 1. Koncepce seniorátu a historická skutečnost
- 40 2. Mezinárodní situace ve 13. století
- 43 3. Upevnění církevní moci
- 46 4. Světla a stíny nových časů
- 48 5. První pokusy o sjednocení
- 50 6. Dvě korunovace

53 III. Obnovení království

- 53 1. Vladislav Lokýtek (1304-1333)
- 56 2. Kazimír Veliký (1333-1370)
- 61 3. Anjouovci (1370-1386)

65 ČÁST DRUHÁ

JAGELLONSKÝ STÁT (1386-1572)

67 I. V nových hranicích

- 67 1. Partner z východu
- 70 2. Litevec na Wawelu
- 73 3. Splněný slib
- 76 4. Litevské velkoknížectví na prahu přeměn

79 II. Na sklonku středověku

- 79 1. Nová dynastie
- 81 2. Třináctiletá válka (1454-1466)
- 85 3. Trůn a společnost
- 88 4. Vláda Jana Albrechta (1492-1501) a Alexandra (1501-1506)
- 92 5. Kultura na rozhraní epoch

95 III. Doba zikmundovská

- 95 1. Zikmund I. Starý (1506-1548)
- 98 2. Otázky války a míru
- 100 3. Počátky exekučního programu
- 103 4. „Mladý“ král
- 104 5. Zikmund II. August a parlamentarismus
- 107 6. Reformace a počátky obnovy církve
- 111 7. Renesanční kultura nad Vislou a Neris
- 114 8. Lublinská unie z roku 1569

117 ČÁST TŘETÍ

POLSKO-LITEVSKÁ REPUBLIKA. DOBA STABILIZACE (1572-1648)

119 I. První „svobodné“ volby

- 119 1. Dlouhé bezkráloví
- 122 2. Štěpán Báthory (1576-1586)
- 127 3. Jagellonec po přeslici v matčině vlasti

134 II. Počátky destabilizace

- 134 1. Polsko na přelomu 16. a 17. století
- 140 2. Krvavé povstání (1606-1609)
- 143 3. Války se Švédy, Moskvou a Turky

146 III. Zrádné uspokojení

- 146 1. Konec panování Zikmunda III.
- 148 2. Doba Vladislava IV. - ticho před bouří

153 ČÁST ČTVRTÁ

ŠLECHTICKÁ REPUBLIKA. DOBA KRIZE A ÚPADKU (1648-1795)

155 I. Druhá polovina 17. století

- 155 1. Ve znamení velkých válek
- 158 2. Nepodařené pokusy o reformy
- 159 3. Antemurale christianitatis
- 162 4. Vláda Jana III. Sobieského (1674-1696)
- 166 5. Hmotná a duchovní kultura v 17. století

170 II. Doba saská (1697-1763)

- 170 1. První léta vlády Augusta II. Silného
173 2. Polsko jevištěm švédsko-ruské války
176 3. Ve stínu úsilí o následnictví
179 4. Počátek obnovy země

184 III. Reformy doby osvícenství. Dělení Polska (1764-1795)

- 184 1. Počátky panování Stanislava II. Augusta
187 2. První dělení státu (1772)
188 3. Reforma vlády a školství
192 4. Čtyřletý neboli Velký sněm (1788-1792)
196 5. Vláda targowických konfederátů a nové dělení země
199 6. Kościuszkovo povstání (1794) a úpadek Rzeczypospolité

201 ČÁST PÁTÁ

V DOBĚ ZÁBORŮ (1795-1918)

203 I. Rozdělené Polsko (do poloviny 19. století)

- 203 1. Situace po třetím dělení
208 2. Varšavské knížectví
212 3. Po vídeňském kongresu
216 4. Kultura bez hranic
220 5. Tajné spolky, spiknutí, povstání

226 II. Utváření moderního národa

- 226 1. Mezi romantismem a pozitivismem
230 2. Polská otázka na mezinárodním fóru. Lednové povstání (1863-1864)
236 3. Hmotná a duchovní kultura ve druhé polovině 19. století
242 4. „Právě to je Polsko...“

246 III. První světová válka

- 246 1. Ozbrojený konflikt mezi záborovými mocnostmi
247 2. Devastace hospodářství okupanty
249 3. V očekávání míru
251 4. Konec epochy záborů

253 ČÁST ŠESTÁ

MEZI VÁLKAMI (1918-1939)

255 I. Vznik druhé republiky

- 255 1. Počátky státnosti
255 2. Velkopolské povstání (1918-1919)
257 3. Vztah k východním sousedům
261 4. Území a státní zřízení

265 II. Vláda parlamentní demokracie

- 265 1. Bouřlivý začátek
267 2. Integrace země. Ekonomika a kultura
273 3. Co Polák, to katolík?
274 5. Scestí parlamentarismu. Květnový převrat (1926)

280 III. Diktatura Józefa Piłsudského

- 280 1. Vláda a opozice. Ústava z roku 1935
285 2. Ekonomická situace. Důsledky světové hospodářské krize
287 3. Zahraniční politika

293 IV. Poslední mírové roky

- 293 1. Po maršálkově smrti
293 2. Vnitrostátní situace v letech 1935–1939
295 3. Na mezinárodní scéně
296 4. Bilance dvacetiletí

**301 ČÁST SEDMÁ
DVOJÍ OKUPACE (1939–1945)**

303 I. Obranná válka - září 1939

- 303 1. Žhavý srpen
305 2. Agrese ze západu
306 3. Vpád z východu
307 4. Čtvrté dělení Polska

310 II. V podzemí a v emigraci

- 310 1. Vláda v emigraci
313 2. Kauza Katyně
314 3. Podzemní stát

317 III. Osudná Jalta

- 317 1. Mikołajczykova vláda a spojenci
319 2. Monte Cassino
320 3. Domácí hnutí odporu
322 4. Stalinovy plány s Polskem
324 5. Varšavské povstání (1944). Záhuda metropole
326 6. Bilance válečných ztrát

**329 ČÁST OSMÁ
JALTSKÝ DIKTÁT**

331 I. Pod nadvládou Sovětského svazu (1945–1947)

- 331 1. Polská otázka na mezinárodním fóru
333 2. V exilu

- 334 3. Stát v nových hranicích
337 4. Začátky obnovy země
338 5. Reformy prozatímní vlády národní jednoty

342 II. Léta stalinismu (1947-1956)

- 342 1. Završení změn státního zřízení
344 2. Šestiletý plán
346 3. Indoktrinace a způsoby jejího překonání
348 4. Politické represe. Počátky oblevy

352 III. Čas nenaplněných nadějí (1956-1970)

- 352 1. Polský Říjen
354 2. Různé podoby „režného socialismu“
356 3. V duchu milénia
358 4. Polsko na mezinárodní scéně
359 5. Bouřlivý rok 1968
362 6. Úpadek Gomułkovy garnitury

366 IV. Poslední dekáda (1971-1980)

- 366 1. Nová reprezentace ve starém systému
367 2. Budování „jiného Polska“
368 3. Církev, opozice, exil. Krize v roce 1976
370 4. Úspěchy skutečné a smyšlené
372 5. Srpnová krize roku 1980

377 V. Cesta ke čtvrté republice (1980-1989)

- 377 1. Mezi Srpnem a Proincem
381 2. Těžké rozhodnutí
384 3. Válečný stav
387 4. Poslední roky závislosti
389 5. Na cestě ke „kulatému stolu“
394 6. Finis coronat opus

399 Přehled polských panovníků, představitelů státu a nositelů moci nad polským územím

407 Bibliografie

415 Bibliografický doplněk

419 Jmenný rejstřík

435 Rejstřík zeměpisných, etnických a administrativních názvů